

stre for rene Bagateller. Der er dikteret Kostindskrækning som Straf for meget smaa Forseelser. Der er dikteret Anna Lyng Kostindskrækning i en Uge, fordi der var en Plet paa et Stykke Linned, hun havde vasket.“

Man kunde sige: til hvad Nytte søge overfor f. Eks. en stor Del af Reformpartiets Medlemmer at oplyse dette, thi det synes at være dem komplet ligegyldigt, hvad der oplyses i saa Henseende. Men de Ting, som her ere oplyste, ville nu gaa over i Rigsdagstidenden, og der vil en Gang om 10—25—50 Aar ikke være et Medlem i denne Sal, som ikke vil betegne dette System, som var raadende paa „Hebron“, som barbarisk. Der vil komme en Tid, hvor man vil dømme om det Opdragelsessystem akkurat, som vi nu i vore Dage dømme om den Behandling, der blev Bønderne til Del for godt et Aarhundrede siden. Nu har man søgt at grise de Piger til, som have været fremme i denne Sag, og som have afgivet forskellige Forklaringer. Jeg vil bede ærede Medlemmer sætte sig ind i den Situation, at man i Vornedskabets og Stavnsbaandets Dage havde haft en fri Presse som nu, at der saa var en Mand eller nogle Mænd, der toge sig for at afsløre Forholdene paa en Herregaard, hvor Godsejeren hyppigt lod Bønderne sidde paa Træhesten eller i Hundehullet. Der er ikke Tvivl om, at man saa fra Godsejerens og de Skribleres Side, der støttede ham, vilde have griset de enkelte Bønder til, som havde faaet Træhest og Hundehul, og man vilde have bevist, at Jeppe ofte er bleven trukket fuld op af Rendestenen og har pryglet Kone og Børn. Men den Behandling, som Børnene paa „Hebron“ og Flakkebjerg have faaet, er i mange Henseender værre end den Behandling, der blev Bønderne til Del for godt et Aarhundrede siden, den Behandling, mod hvilken Samtidens bedste Mænd rejste sig, og som Historiens Dom er gaaet saa enestaaende afgørende imod. Der vil komme en Tid, hvor man vil fordømme dette Opdragelsessystem, og hvor den Rigsdag, der skal samles i den ny Bygning, i Christiansborg Slot, ikke vil kunne forstaa, at en Lærer i 1908, en Mand, der paa Regeringspartiets Vegne fører Ordet og repræsenterer Bondestan-

den, har kunnet staa op og afsige en saa afgørende Dom over en af de Mænd, der have rejst denne Sag, og som var med at knække dette System.

Det kan ikke afdisputeres — saa kunne de Herrer fra anden Side bruge saa stærke Ord, de ville —, jeg har sejret, mit Parti har sejret. Fru Bransholm er kommen bort, hun kommer ikke tilbage til nogen Opdragelsesanstalt, og det System, hun repræsenterer, er skrinlagt for stedse, det kommer aldrig frem mere. Nu, naar Udvalget nedsættes, gælder det om at tage det positive Arbejde op. Forinden maa vi have Oplysninger. Justitsministeren har lovet at give Udvalget Oplysninger; jeg lover ham, at fra vor Side skal det ikke mangle paa Begæringer om Oplysninger; alt, hvad man kan forlange oplyst i denne Sag, ville vi søge oplyst i Udvalget, og jeg haaber, at Udvalget vil undersøge disse Forhold grundigt, stifte Bekendtskab med dem, thi man kender ikke disse Forhold. Da jeg i Gaar Aftes talte om Bøgildgaard, fremkom det ærede Medlem for Kellerup (Jensen-Knudstrup) med en Afbrydelse. Jeg sagde, at det er saare betegnende for det ærede Medlems Interesse for Opdragelsesanstalterne, at i hans Kreds, saa vidt jeg ved endog i hans eget Sogn, ligger Bøgildgaard, men saa liden Interesse har det ærede Medlem vist for Bøgildgaard og for den i mange Henseender udmærkede Maade, hvorpaa Forstander Møller har ledet denne Anstalt — han er den eneste Forstander, som har gjort Forsøg med at indføre et Haandværk paa en Opdragelsesanstalt, han har bl. a. indrettet en Smedie derovre — saa ringe Interesse nærer det ærede Medlem derfor, at han kun en eneste Gang har været paa Bøgildgaard, og da saa han ikke Bøgildgaard. Det var en Aften, han var inviteret der. Da jeg i Gaar omtalte dette, afbrød det ærede Medlem mig med Ordene: „Det er ikke sandt“ eller „det er slet ikke sandt“. Jeg har nu modtaget følgende Telegram fra Forstander Møller: „Omspurgte Folketingsmand“ — altsaa det ærede Medlem for Kellerup — „har ikke i de ca. fem Aar, jeg har ledet Bøgildgaard, trods mange Opfordringer besøgt Anstalten for at gøre sig bekendt med de store Foranstaltninger, som ere foretagne